

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Kawecki

Protokolant stażysta Monika Paczkowska

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2018 r. w Toruniu

sprawy z powództwa:

W. Ż.

przeciwko:

małoletniej N. Ć. działającej przez ojca J. Ć.

o obniżenie alimentów

I. oddała powództwo,

II. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu,

III. zasądza ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu na rzecz adw. W. M. kwotę (...) ((...)) złotych wraz z należną stawką podatku VAT tytułem pomocy prawnej udzielonej powódce W. Ż. z urzędu.

III RC 1009/17

UZASADNIENIE

W. Ż. w dniu (...) r. wniosła pozew przeciwko małoletniej N. Ć. działającej przez ojca J. Ć. domagając się obniżenia – poczynając (po sprecyzowaniu w piśmie procesowym –k. 18 akt) od daty wytoczenia powództwa – alimentów na rzecz pozwanej z kwoty (...) zł miesięcznie do kwoty po (...) zł miesięcznie, płatnych z dołu do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, wskazując iż doszło do istotnej zmiany stosunków uzasadniających zmianę wyroku zaocznego z dnia (...). w sprawie III RC (...). Obecne możliwości majątkowe i zarobkowe powódki, osiągnięte wynagrodzenie netto za pracę, wysokie zadłużenie z tytułu alimentów powstałe w okresie, gdy powódka pozostawała bez pracy, ponoszone koszty utrzymania własnego uzasadniają, zdaniem powódki, obniżenie alimentów na rzecz małoletniej N. Ć. z kwoty (...) zł do kwoty po (...) zł miesięcznie, albowiem W. Ż. nie stać na uiszczanie ich w ustalonej dotychczas wysokości, a wykonywanie tego obowiązku stanowi dla niej nadmierny ciężar.

J. Ć. działając w imieniu pozwanej małoletniej N. Ć. wniósł o oddalenie powództwa (k. 56-57 akt) podnosząc m.in., iż nie zaszły większe zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej, a wysokość aktualnych alimentów jest adekwatna do wieku i potrzeb dorastającej, uczącej się córki. J. Ć. wskazał, na zaniebdania jakich dopuściła się w przeszłości w stosunku do swych dzieci powódka, podniósł, że w dalszym ciągu powódka nie utrzymuje kontaktów z córką, nie czyni osobistych starań o jej utrzymanie i wychowanie, a od daty zasądzenia alimentów jeszcze nigdy nie wpłaciła należnej ich kwoty. J. Ć. wskazał, że trudna sytuacja życiowa w jakiej znalazła się powódka jest rezultatem przyjętej przez nią niegdyś drogi życiowej i wynika z wyłącznego jej zawinięcia.

Sąd ustalił co następuje

Małoletnia N. Ć. ur. (...) w T. pochodzi ze związku małżeńskiego J. Ć. i W. Ż..

okoliczność bezsporna oraz

dowód: odpis skrócony aktu urodzenia – k. 5 akt

Rodzice małoletniej pozwanej N. Ć. rozwiedli się. W wyroku rozwodowym z dnia (...). Sąd Okręgowy w Toruniu powierzył powódce wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią N. Ć. i ograniczył tę władzę ojcu powódki oraz pozostawił bez zmian alimenty w kwocie (...) zł miesięcznie od J. Ć. na rzecz małoletniej, ustalone w ugodzie z dnia (...). zawartej przed Sądem Rejonowym w Toruniu w sprawie III RC (...). Obowiązek alimentacyjny J. Ć. został uchylony wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu w sprawie III RC (...) z dnia (...).

/dowód: wyrok z dnia 26 lutego 2017r. Sądu Okręgowego w Toruniu wydany w

sprawie IC (...) o rozwód,

– k. 9 akt III RC (...) Sądu Rejonowego w Toruniu,

wyrok z dnia (...). wydany w sprawie o uchylenie

alimentów – RC (...) – k. 33 akt III RC (...) Sądu Rejonowego w

T.,

Powódka W. Ż. po rozwodzie i przejęciu pieczy nad N. Ć. ponownie wyszła za mąż za M. Ż. (1), z którym ma małoletniego syna M.. Drugie małżeństwo powódki również zostało rozwiązane przez rozwód.

Powódka do końca (...) miała pod opieką N. Ć.. Po tej dacie pozwana mieszka już wraz z ojcem i jego nową rodziną – żoną A. Ć. oraz jej córką K. W., która jest rówieśnicą pozwanej. J. Ć. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...), wydanego w sprawie I. N. (...) wykonuje obecnie władzę rodzicielską nad małoletnią pozwaną.

/dowód: dokumenty dotyczące przejęcia opieki nad N. Ć. – k. 11-26

postanowienie z dnia (...). wydane w sprawie I. N.

(...) o zmianę wyroku rozwodowego w przedmiocie wykonywania

władzy rodzicielskiej – k. 34 akt III RC (...) Sądu Rejonowego w

T.,

wyrok z dnia (...). wydany w sprawie IC (...) o

rozwód M. Ż. (1) z W. Ż. z uzasadnieniem – k. 71-76 akt/

Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...). w sprawie III RC (...) zasądzono od W. Ż. na rzecz jej córki N. Ć. kwotę (...) zł tytułem alimentów.

Dowód: wyrok zaoczny z dnia (...). – k. (...) akt III RC (...)

Sądu Rejonowego w Toruniu,

W dacie zasądzania alimentów i uprawomocnienia się wyroku w tym zakresie ((...)), W. Ż. była osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku. Powódka nie podejmowała zatrudnienia, pomimo istnienia wielu ofert pracy (z wynagrodzeniem

przynajmniej 1750 zł brutto), także w zakresie uzyskanych przez nią kwalifikacji zawodowych w zakresie instruktora fitness. Od (...) powódka leczyła się psychiatrycznie i nadal leczy się z powodu zaburzeń depresyjnych oraz zaburzeń osobowości. Dwukrotnie miała próby samobójcze. Decyzją Starosty (...) z dnia (...). powódka utraciła status osoby bezrobotnej z dniem (...). z uwagi na podjęcie zatrudnienia (innej pracy zarobkowej) z dniem (...). W dniu (...). W. Ż. podjęła zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. na stanowisku kasjera sprzedawcy, w wymiarze pełnego czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym (...) zł brutto miesięcznie, gdzie przy uwzględnieniu premii za sprzedaż, godzin nadliczbowych, dopłaty za godziny nadliczbowe, jej wynagrodzenie kształtuje się aktualnie na poziomie ok.(...) zł netto miesięcznie.

Powódka oprócz alimentów w kwocie (...) zł zasądzonych na córkę N. Ć. obowiązana jest również płacić alimenty na rzecz syna M. Ż. (2), zasądzone w wyroku rozwodowym przez Sąd Okręgowy w Toruniu z dnia (...), sygn. akt I C (...), w kwocie po (...) zł miesięcznie.

Dotychczas W. Ż. nie wywiązywała się ze swych zobowiązań alimentacyjnych wobec dzieci. Egzekucję alimentów na rzecz N. Ć. i M. Ż. (2) prowadzą komornicy sądowi. Zaległość alimentacyjna powódki wobec małoletniej N. Ć. wraz z kosztami egzekucyjnymi wynosi obecnie ponad (...) zł, zaś wobec małoletniego M. Ż. (2), po zaliczeniu spłaty pozwanej z tytułu podziału majątku wspólnego z M. Ż. (1), wynosi ok. (...) zł. Powódka nie ma żadnego majątku. Po drugim z rozwodów W. Ż. w ramach podziału majątku wspólnego otrzymała maszynę do szycia oraz spłatę kwotą ok. (...) zł, które przeznaczone zostały na spłatę jej zadłużeń alimentacyjnych wobec syna M..

Po dokonaniu potrąceń z wynagrodzenia za pracę na składki na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy oraz trzech piątych wynagrodzenia zgodnie z art. 87§1 i 3 pkt 1 kodeksu pracy, powódka otrzymuje wynagrodzenie netto na rękę w kwocie ok. (...) zł miesięcznie. W dniu (...). powódce przedstawiono zarzut, że w okresie od (...) do (...). w miejscowości B. uchylała się od obowiązku alimentacyjnego zasądzonego na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu, Wydział I Cywilny, sygn. akt I C (...) na rzecz syna M. Ż. (2) w kwocie (...) zł miesięcznie, płatnych do rąk przedstawiciela ustawowego – ojca M. Ż. (1), czym spowodowała powstanie zaległości w kwocie przekraczającej równowartość trzykrotnej sumy świadczeń okresowych – tj. o czyn z art. 209§1 kk.

Obecnie W. Ż. podnajmuje od znajomego jeden pokój w mieszkaniu przy ul. (...) w T.. Miesięczne wydatki i koszty utrzymania powódki wynoszą ok. (...) zł, na które składają się:

(...) zł – czynsz za podnajem pokoju,

- (...) zł - za energię elektryczną,

- (...) zł - za radio i telewizję,

- (...) zł - za wodę i wywóz nieczystości,

- (...) zł – wyżywienie,

- (...) zł - koszty przejazdów do pracy komunikacją miejską,

- (...) zł - środki higieniczne, kosmetyczne, chemia gospodarcza,

- (...) zł - opłata za telefon komórkowy,

- (...) zł - zakup odzieży, obuwia, bielizny,

- (...) zł - zakup leków, witamin,

- (...) zł - inne wydatki : pościel, naczynia

- łącznie ok. (...) zł.

Powódka korzysta z pomocy poradni psychiatrycznej, koszt jednorazowej wizyty to (...) zł.

Do powyższych wydatków i kosztów utrzymania powódki należy doliczyć zasądzone alimenty dla dzieci w łącznej kwocie (...) zł miesięcznie. Powódka żyje bardzo skromnie, zwłaszcza kosztem ograniczania do minimum bezpośrednich wydatków na jedzenie, odzież, obuwie, leki i inne potrzeby. Powódkę wspiera materialnie i finansowo matka – D. C..

Dowody:

oferty pracy z PUP – k. 71 i 79-83 akt III RC (...) Sądu Rejonowego

w T.,

wyrok zaoczny z dnia (...). – k. (...) akt III RC (...)

Sądu Rejonowego w Toruniu,

decyzje Starosty (...) dot. W. Ż. jako osoby bezrobotnej

– k. 23-24 akt,

- umowa o pracę – k. 25

- zaświadczenia o zarobkach – k. 26-32,

- zaświadczenia lekarskie – k. 36-39

- potwierdzenie opłat mieszkaniowych – k. 40,45,46-51

- dokumenty dotyczące egzekucji zobowiązań alimentacyjnych – k. 33-36, 42,

- rachunki dot. leczenia i wykupu lekarstw – k. 43-44,

- faktura za telefon – k. 52

- wyrok z dnia (...). wydany w sprawie IC (...) o

rozwód M. Ż. (1) z W. Ż. z uzasadnieniem – k. 71-76 akt/

- postanowienie o przedstawieniu zarzutów – k. 84

- Zeznanie świadka D. C. – k. 85-86 akt,

- Zeznanie powódki W. Ż. – k. 86v-87,

Ojciec małoletniej powódki J. Ć. w dacie zasądzenia alimentów na małoletnią N. Ć. był już w związku małżeńskim z A. Ć., pracował w B., w transporcie międzynarodowym, za wynagrodzeniem ok. (...) zł netto. Około połowy jego wynagrodzenia pochłaniały koszty utrzymania w B. do tego dochodziły koszty częstych – dla możliwości pobytu z córką, przejazdów lub przelotów do kraju. W związku z kłopotami zdrowotnymi własnymi (operacja kręgosłupa) i małoletniej pozwanej (pobytu w szpitalach, kłopoty z jelitami), w związku z koniecznością zapewnienia małoletniej córce właściwej opieki i wychowania, pomocy w kłopotach z nauką, J. Ć. zrezygnował z dotychczasowej, uciążliwej (długie, nawet kilkutygodniowe wyjazdy poza granice kraju) formy zatrudnienia; obecnie pracuje w tej samej firmie, jednak już jako kierowca w przewozach krajowych za dużo mniejszym wynagrodzeniem wynoszącym - ok. (...) zł brutto - (...) zł netto w roku 2017 i (...) zł brutto - (...) zł netto w roku 2018. Jego dochód roczny po odliczeniu składek na ubezpieczenie społeczne w roku 2016 wyniósł - (...) zł, zaś w roku 2017 – (...) zł. J. Ć. dwukrotnie nie odebrał

przesyłanych przez powódkę, przekazem pocztowym, niewielkich kwot tytułem alimentów; poinformował W. Ż., że powinna regulować swe zobowiązania wobec córki za pośrednictwem komornika sądowego.

Dowody: zeznania podatkowe za lata 2016 i 2017 – 58-61, 63-66 akt

Zaświadczenie o zarobkach – k. 70 akt

- Zeznania świadka A. Ć. – k. 86-86v,

- Zeznania J. Ć. – k. 87-87v akt

Żona J. A. Ć. jest technikiem farmacji zatrudnionym od lat, w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony, w aptece w G.. Jej zarobki miesięczne wynosiły w 2017r. niezmiennie - (...) zł netto. A. i J. Ć. mieszkają w tym samym mieszkaniu co w dacie zasądzenia alimentów na małoletnią pozwaną, prowadzą wspólne gospodarstwo domowe z małoletnią pozwaną i małoletnią córką A. K.. Opłaty mieszkaniowe małżonków Ć. wynoszą obecnie miesięcznie: (...) zł czynsz, woda – (...) zł, prąd – (...) zł, gaz w sezonie grzewczym - (...) zł. Ojciec małoletniej pozwanej nie ma większego majątku. Mieszkanie w którym mieszka jest mieszkaniem komunalnym. J. Ć. wraz z żoną posiadają dwa siedemnastoletnie samochody łącznej wartości ok. (...) zł. A. Ć. dojeżdża do pracy w G., ponosi koszty dojazdów do pracy z T. do G.. Na małoletnią K., A. Ć. ma zasądzone alimenty w kwocie (...) zł, małoletnia jednak nie otrzymuje tych pieniędzy od ojca.

Dowody: zaświadczenie o dochodach – k. 67-69 akt

odpis zupełny aktu urodzenia K. W. – k. 56 akt III RC

(...) Sądu Rejonowego w Toruniu,

- Zeznania świadka A. Ć. – k. 86-86v,

- Zeznania J. Ć. – k. 87-87v akt

Koszt utrzymania małoletniej N. Ć. w dacie zasądzenia na nią alimentów wynosił około (...) zł. Na koszt jej comiesięcznego utrzymania składały się wówczas opłaty i wydatki za: wyżywienie, środki czystości, kulturę, sport, zajęcia dodatkowe, kieszonkowe i telefon, szkołę, mieszkanie, leczenie, ubiór, sprzęt komputerowy, usługi, wakacje i imprezy okolicznościowe, wycieczki szkolne, sprzęt sportowy, okulary.

Obecnie małoletnia pozwana N. Ć. ma skończone 17 lat. Usprawiedliwione potrzeby małoletniej i koszt ich zaspokajania, od zasądzenia na jej rzecz ostatnich alimentów, dodatkowo wzrósł. Pozwana jest już dorastającą nastolatką, zwiększyły się jej potrzeby żywieniowe, odzieżowe, związane ze wypoczynkiem, potrzebami dnia codziennego (kieszonkowe). Obecne potrzeby N. Ć. są na tyle duże, że pomimo niepełnoletności rozważa ona podjęcie choćby dorywczego zatrudnienia w okresie wakacyjnym.

/dowód:

historia rachunku – k. 40-52 akt III RC (...) Sądu Rejonowego w

T.,

rozliczenie kosztów utrzymania dziecka – k. 58 akt III RC (...) Sądu

Rejonowego w T.,

paragony i faktury dot. zakupów – k.63-70 akt III RC (...) Sądu

Rejonowego w T.,

- Zeznania świadka A. Ć. – k. 86-86v,

- Zeznania J. Ć. – k. 87-87v akt

Sąd zważyłconastępuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne, nie zawierały sprzeczności i znalazły potwierdzenie, w odpowiednim zakresie, w stosownych, przedkładanych przez strony i znajdujących się w aktach postępowania III RC (...) Sądu Rejonowego w Toruniu, dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostało podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i odpowiedzi na pozew, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Ustalenia stanu faktycznego Sąd dokonał także na podstawie zeznań świadków. Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom świadka D. C., albowiem jej zeznania były obszerne, rzeczowe, a przedstawione przez nią okoliczności układały się w logiczną całość i znajdowały potwierdzenie w dokumentach przedkładanych przez powódkę. Sąd uznał te zeznania jednak za niespójne wewnętrznie w tym zakresie, w którym świadek wskazywała, że w końcówce (...) powódka nie pracowała, obecnie już jest zatrudniona, a mimo to wskazywała, że w sytuacji życiowej i zarobkowej powódce nic na korzyść się nie zmieniło (k85v-86). Sąd miał na uwadze, że świadek D. C. jest matką powódki, uczuciowo z nią związaną, służącą pomocą, więc z jej perspektywy postrzegała subiektywnie rzeczywistość i prezentowała jej punkt widzenia w sprawie. Sąd nie miał jednak podstaw, aby nie nadać zeznaniom tego świadka waloru wiarygodności co do okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy

W ocenie Sądu zeznania powódki i J. Ć. co do ich własnej sytuacji materialnej i zarobkowej co do zasady, należało uznać za wiarygodne, gdyż zgadzały się one z dowodami w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, a zeznania J. Ć. znalazły oparcie także i w wiarygodnych zeznaniach świadka A. Ć..

W zasadzie jedyną różnicę stanowiła subiektywna ocena pewnych faktów, strony interpretowały je z własnego punktu widzenia. Dotyczyło to przede wszystkim twierdzeń powódki i to nie tyle dotyczących jej obiektywnie ciężkiej sytuacji finansowej, a zmiany stosunków mających w jej ocenie znaczenie dla zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego – wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Toruniu w sprawie III RC (...). Dostrzegalna w niniejszym postępowaniu była chęć strony powodowej „skorygowania”, „naprawienia” wskazanego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...), sygn. III RC (...) który uprawomocnił się wobec jego nie zaskarżenia przez W. Ż.. Sąd podziela w tym zakresie wyrażone w doktrynie i orzecznictwie stanowisko, że nie jest dopuszczalne żądanie zmiany prawomocnego orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego tylko na tej podstawie, że orzeczenie to zostało wydane w sposób wadliwy, bez należytego wyjaśnienia rzeczywistego stanu faktycznego, gdyż podstawą powództwa z art. 138 może być tylko późniejsza zmiana stosunków (por. wyr. SN z 27.2.1981 r., III CRN 21/81, OSN 1981, Nr 11, poz. 217).

W ocenie Sądu od chwili uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...), sygn. III RC (...), w którym to zasądzono od W. Ż. alimenty na rzecz małoletniej N. Ć. nie doszło do istotnej zmiany stosunków, o której mowa w art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, przez którą rozumieć należy zmianę przesłanek wymienionych w art. 133 § 1 i art. 135 kro które pozwoliłyby na obniżenie wysokości alimentów.

Powódka W. Ż. wniosła o obniżenie alimentów uiszczanych na rzecz małol. pozwanej N. Ć. z kwoty po (...) zł miesięcznie do kwoty po (...) zł miesięcznie.

Przedmiotowe powództwo o obniżenie alimentów posiada podstawę prawną w art. 138 kro.

Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy rozważyć, czy przeobrażenia mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują przesłanki, które wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu (zob. uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 23 października 1954r., I CO 41/54; OSNC z 1956 nr 1 poz. 41).

Zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Do obowiązków powódki należało zatem w niniejszej sprawie udowodnienie, że doszło do istotnej zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej lub zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, która uzasadniałyby zmianę w zakresie jego obowiązku alimentacyjnego. Rzeczą strony pozwanej było z kolei wykazanie zaistnienia faktów niweczących lub tamujących roszczenie powoda.

W świetle art. 138 kro podstawą zmiany zakresu świadczeń alimentacyjnych jest zmiana stosunków. Zmianie może ulec zakres potrzeb uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego, tym samym zmianie może ulegać wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem zmiany wysokości zasądzonych alimentów jest zatem istotna zmiana stosunków – a nie jakakolwiek [por. Marek Andrzejewski, w: Henryk Dolecki (red.), Tomasz Sokołowski (red.), Komentarz do art. 138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego].

W myśl art. 138 kro obniżenie alimentów następuje wówczas, gdy zmniejszeniu uległy potrzeby uprawnionego albo obniżyły się możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Zgodnie bowiem z § 1 art. 135 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie natomiast z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Rodzice, w zależności od swych możliwości, są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Ma to wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego są brane pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być zatem oceniane w pierwszej kolejności na podstawie wieku, miejsca pobytu dziecka, jego środowiska oraz całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku, a następnie – w świetle możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania.

Co więcej, jak wyjaśnił Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 1 czerwca 1965r. (sygn. akt I CZ 135/64, LEX 5811) dłuższy upływ czasu, a przez to i wzrost potrzeb dziecka wynikający z jego starszego wieku, stwarza wręcz podstawę do podwyższenia alimentów.

W ocenie Sądu wpływ ponad 2 lat od czasu zakończenia poprzedniej sprawy ustalającej wysokość alimentów wskazuje, że na pewno nie doszło do zmniejszenia się zakresu usprawiedliwionych potrzeb związanych z utrzymaniem małoletniej pozwanej. Ze zgodnych, spójnych wewnętrznie zeznań J. Ć. i świadka A. Ć. wynika, że usprawiedliwione potrzeby małoletniej pozwanej wzrosły.

Podkreślenia wymaga, że obecnie powódka w żadnym zakresie nie łoży dodatkowo na córkę i nie utrzymuje z nią praktycznie żadnego kontaktu. J. Ć. wykonuje swój obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej pozwanej także poprzez czynienie osobistych starań o jej utrzymanie i wychowanie. Żona J. Ć. nie ma prawnego obowiązku utrzymywania małoletniej pozwanej, utrzymuje nadto swoją córkę K., która również jest dorastającą, uczącą się dziewczyną. Nadto na niekorzyść zmieniła się sytuacja zarobkowa pozwanego, który z ważnych powodów (własnych kłopotów zdrowotnych, troski o dobro małoletniej pozwanej) zmienił charakter wykonywanej pracy i uzyskuje dużo niższe zarobki niż w dacie zasądzenia alimentów od powódki na małoletnią pozwaną.

W ocenie Sądu aktualna sytuacja małoletniej pozwanej nie odbiega znacząco od jej sytuacji w grudniu (...), a koszty jej utrzymania z pewnością nie zmniejszyły się. Jej usprawiedliwione potrzeby, a co za tym idzie również wydatki z tym związane, utrzymują – biorąc pod uwagę zeznania J. Ć. i A. Ć., ale i zasady doświadczenia życiowego - na rosnącym poziomie. Pamiętać też trzeba, że już w ugodzie z dnia (...), a następnie w wyroku rozwodowym powódki z J. Ć. alimenty należne małoletniej określone zostały na kwotę (...) zł. J. Ć., w postępowaniu w sprawie III RC (...) tutejszego Sadu, ocenił koszt utrzymania córki na kwotę ponad (...) zł miesięcznie, obecnie wykazał, że koszt ten uległ zwiększeniu. W. Ż. swego roszczenia o obniżenie alimentów w tym zakresie nie wykazała, a to na niej – zgodnie z regułą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c. obowiązek taki spoczywał.

Przepisy art. 138 kro w zw. z art. 135 § 1 kro uzależniają zmianę wysokości świadczeń alimentacyjnych nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, ale także od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Powództwo o obniżenie alimentów można oprzeć na ich zmniejszeniu.

W ocenie Sądu powódka nie wykazała też zmniejszenia swoich możliwości zarobkowych w zakresie alimentowania córki. Bez wątplenia jej sytuacja zarobkowa i majątkowa jest trudna, ale poprawiła się jednak znacząco; obecnie – w odróżnieniu od czasu zasądzenia alimentów, w którym pozostawała bez pracy – powódka pracuje w ramach umowy o pracę za wynagrodzeniem netto wynoszącym ok. (...) zł miesięcznie. Nie została spełniona więc również i ta z przesłanek warunkujących możliwość zmniejszenia należnych małoletniej pozwanej kwoty alimentów. Ograniczone możliwości majątkowe powódki wynikające przede wszystkim z komorniczych zadłużeń alimentacyjnych wynikają już tylko z wcześniejszych zaniechań W. Ż. w zakresie realizacji ciężącego na niej obowiązku alimentacyjnego zarówno wobec małoletniej pozwanej jak i wobec syna. Powódka wykazała wprawdzie, że w okresie kolejnych rozwodów przeżywała ciężki dla niej czas, przechodziła załamania nerwowe i leczyła się z tego powodu; nie była jednak wówczas, a tym bardziej nie jest obecnie osobą niezdolną do podjęcia i wykonywania pracy zarobkowej. Stosunkowo niedawno powódka ukończyła kurs dla instruktorów fitness, być może w tym obszarze działań winna poczynić starania o zwiększenie swych możliwości zarobkowych.

Reasumując, ponieważ od zakończenia sprawy rozwodowej w (...) r. nie doszło do istotnej zmiany stosunków, o której mowa w art. 138 kro stanowiącej warunek zmiany wysokości alimentów, to powództwo o ich obniżenie w jakimkolwiek zakresie należało oddalić jako niezasadne.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 138 kro, Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił powództwo orzekając jak w punkcie I sentencji wyroku.

Powódka zwolniona była w całości od kosztów sądowych, korzystała z pomocy prawnej udzielonej jej z urzędu (k. 7 akt), dlatego też Sąd kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu, zaś w punkcie III wyroku zasądził odpowiednią kwotę wynagrodzenia na rzecz adw. Wojciecha Moroza tytułem pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu na podstawie §8 pkt 4 w zw. z §4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

3 października 2016r. (Dz. U. z 2016r., poz. 1714) w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.